

Posta Ceredről

24. Nemzetközi Kortárs Művésztelep

ABAFÁY-DEÁK CSILLAG – KÖLÜS LAJOS

Cered, 2019. VII. 21. – VIII. 10.

Az idej, immár 24. Ceredi Nemzetközi Kortárs Művésztelep tematikája, hívószava: Ceredi anzix. Az anzix szó jelentése képes postai üdvözlőlap, általában az adott helyről származó látképpel. A mai digitális képi világban egyre kevesebb képeslapot kapunk és küldünk. A művésztelepen a meghívott művészek saját benyomásaik alapján készítenek lapot installáció, szobor, fotó, textil vagy videó formájában. Idén 25 művész dolgozott a táborban, és a hazai alkotókon kívül Hollandiából, Finnországból, Szlovákiából, Litvániából, Lengyelországból, Csehországból és Németországból is érkeztek résztvevők.

A hagyományosan minden évben megrendezett nyílt nap most összművészeti fesztivállá vált ArtPiknik néven, a szervezők meghívták a többi művészeti ág képviselőjét is, zenészeket, színészeket, irodalmárokat, valamint hazai és külföldi művészettörténészeket, esztétákat.

Ahogy közeledtünk a jól ismert művésztelephez, már messziről szembe tűntek a változások. A kívülről felújított tájház előtt szoborpark fogad. Piros színű torony világlik ki a vasmunkák közül, Neringa Poškutė-Jukumienė *Red on red* című, piros lábasokból épített tornya az égbe tör, de nem füstölög, tetején fedő, már lefőtt a leves, nem rotyog a szilvalekvár, a tűzhely is kihűlt, a szoborinstalláció mégis melegséget sugároz. Cered szellemét őrzi. Fürjesi Csaba szellemes *Olympic Games of Cered* című installációja játékos felhívás a játékon való részvételre. A karikák nem csak a kontinensek számát jelképezik, hiszen itt tizenkét karikát látunk, de merjünk nagyot álmodni, bárhol is élünk a világon. Jozef Suchoža (már több éve az egyik legaktívabb résztvevője a tábornak) a szoborparkban *Well* című installációjával továbbgondolta az egyik korábbi, kútra utaló installációsorozatot. Negatív kút, ha belenézünk, magunkat látjuk a víztükörben, de vizet méríteni nem tudunk belőle, a vödör fönt van a magasban, üresen kong, akár harang is lehetne figyelmeztetve arra, hogy nem lesz mindig vizünk.

A fémszobrok alapanyaga a salgótarjáni Alkufer Kft. vashulladékainak újrahasznosításából származik, Németh Pál szobrászművésznek ebben fontos szerepe volt, az anyagok összeszedésében nyújtott segítségével túl

fotó: Kaspár Gyöngyvér

LARISA NIKOLAJEVA: *Képeslap*, 2019, festett fém, installáció, 160x220x5 cm

saját munkáját is láthatjuk a szoborparkban (*The Sky is not the Limit*). A hegyen ágaskodó lovat pillanthatunk meg, aki a dombtól tartja szemmel az idelátogatókat. Pop-art Pegazus? Szárnyát nem látni, a mai giccses rózsaszín pónifigurákra emlékeztet. Hervé-Lóránth Ervin alkotása figyelemfelkeltő táblaként egy *Cered-lek* címmel felállított pop-art figura.

A most már múzeumnak nevezett tájházban textilművek, fotók és installációk fogadnak. Kún Cecilia textilműve, a *Házi áldás*-falvédő az ablak előtt áll keretre feszítve, csak a keret tartja össze, szakadt, lyukas, de nem annyira, hogy kilátást is biztosítson. Christoph Eckelt *1017 Casa Nova* triptichonja mellett, Vigh Krisztina *Álmodj Angyallal* című installációján a kopott széket üres, fémes csillogású gyógyszeres levéltasakok díszítik, és feltűnik rajta a helyi hímzsminta. Angyalokkal csak gyógyszer segítségével álmodhatunk, vagy elaludni se tudunk? Fürjesi Csaba munkái (*Anzix of Cered*) szintén a múltat ötvözik a régi fotók, használati tárgyak és light-box elemek vegyítésével. Horváth Lóczy Judit régi paraszti tárgyakat dolgoz fel, Yui Akiyama *Difficult to reach Visualisation of my feelings in Cered* című installációja a ceredi viseletet az ősi japán kimonó motívumaival párosítja, Palik Eszter *I love you* elnevezésű porszívója nem szív, hanem fúj – szerelemlufikat –, Ewa Dabrowska *Singers of Cered* című fotósorozata külső helyszínű installációjáról adnak képet.

Fotó: Kaszpar Gyöngyvér

A másik épületben kialakított hófehér falú galéria méltó ellenpontja a múzeum múltat idéző, szándékosan romosan hagyott falainak. Jól érvényesülnek a levegősen elrendezett munkák: Horváth Lóczy Judit újraértelmezett rózsafüzére, Sánta László grafikája, Thomas Piars installációjának fotósorozata, Suchoža fotósorozata és installációja, Mariusz Burdek *Heart* című szobra. Fürjesi Csaba táblaképe az idő múlásának rétegeit sejteti, messziről azt hatást kelti a festmény, mintha rozsdás lemezre dolgozott volna a művész. Larisa Nikolajeva *Google to Cered* című munkája ötvözi a nosztalgiát és a digitális világot, anyagában is összetett, réz és acél. Neringa Poškutė-Jukumienė *Let's go for a walk* elnevezésű régi kopott széke a múzeumban látott szék párja, mely útra kelhet; háttámláján hátizsákfülek, hátunkra vehetjük, cipelhetjük emlékeinket, ha elvándorolunk, ülésén végigfut a helyi palóc hímzés mintája, nem szabadulhatunk múltunktól, s tán nem is akarunk.

A főépület udvarán újabb szobrok, Josef Suchoža, Larisa Nikolajeva, Remigija Vaitkute fém-szobrai. A régi forma átalakult, a rozsdá maradt. A mezőgazdasági (paraszti) eszközökhöz, a funkciójukat veszített tárgyakhoz az alkotók tisztelettel közelítettek.

EWA DABROWSKA: *Ceredi énekesek*, 2019, fa, búza, kalász, szabadtéri installáció, 2,3x3,6 m

Külső helyszínekre indulva a szomszédos épületben kíváncsi szemek figyelnek az ablakból. Krnács Ágota *Pletyka* című projektjének részlete a függöny mögüli kukucskálás. Ha közel megyünk az ablakhoz, és a szemeken keresztül nézünk be a szobába, mögöttük tükröt és abban saját magunkat látjuk mások szemén keresztül tükröződve. Suchoža idén is meglep egy fényinstallációval, *Table* című műve a tavalyi tésztagyűrés munkának letisztult továbbgondolása. Az asztalon nem egy tál lencse, hanem fekete homokkal teli edény rezeg, mozog, benne körkörösén forog az anyag, végtelen homokóra, a hangulat túlvilági a semmiből lelógó egyetlen lámpával. A következő helyszínen sem szabadulunk a körforgástól, Freund Éva és Péter Szabina *Mosósobájában* videóinstallációt látunk, berreg, forog az előöltős mosógép, a szárítókötélen fehér vásznon fut a film. Emlékállítás, emlékezés: a víz fodrozódik a felszínén futó bogaraktól a nádszál tövével, majd látjuk a háború után özvegyen maradt nők fotóját, a hirdetésüket, hogy társat keressenek, reklámokat helyi lapokban, hogyan tudnak szépek és fitteek maradni. Minden tisztára mosott a szobában, a vasalódeszka is munkára kész. Ki- vagy el lehet mosni az emlékeket?

Hazaindulás előtt még vetettünk egy pillantást a múzeum udvarán Larisa Nikolajeva *Postcard* című installációjára: élet-nagyságú levelezőlap, légiposta-boríték motívummal, sarkában a Ceredi Posta bélyegzője. Megérkezett a hír, és mi is hírt viszünk az eseményeknek. Jövőre ugyanitt.

VIGH KRISZTINA: *Álmodj Angyallal*, 2019, szék, gyógyszerlevél, hímzés, installáció, 90x41x42 cm

Fotó: Krnács Ágota